

Store solvarmeanlæg boomer fortsat i Danmark

Der er for alvor kommet fart i byggeriet af store solvarmeanlæg i Danmark. De sidste måneder er der åbnet fire af slagsen i Ringkøbing, Oksbøl, Jægerspris og Tistrup.

SOLVARME

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Med Klimakommissionens rapport blev der endnu engang sat fokus på behovet for en grøn omstilling af den danske energisektor. Og mens teknologier som geotermisk varme og biogas fortsat mangler deres store gennembrud, sker der for alvor noget inden for solvarmeanlæg.

Inden for de seneste måneder er fire nye anlæg sat i drift, nemlig 10.000 m² i både Jægerspris og Oksbøl, 5.500 m² i Tistrup ved Varde og ikke mindst hele 15.000 m² i Ringkøbing, der nu er på kortet med verdens næststørste solvarmeanlæg.

Politisk er der fokus på at bruge sol til at opvarme fjernvarmevand. Centralt står, at Klimakommissionen nævner solvarme som et af de oplagte redskaber til at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler.

Desuden har flere toppolitikere på det seneste besøgt forskellige anlæg for at studere nogle af de solfangere, der allerede er opstillet. Både klima- og energiminister, Lykke Friis, og SF's formand, Villy Søvndal, har besøgt Brædstrup Fjernvarmes 8.000 m² store anlæg, mens den danske klimakommissær, Connie Hedegaard, har lagt vejen forbi anlægget i Hillerød. Hun har også tidligere besøgt solvarmeanlægget i Gram.

Meget mere i vente

Selvom fire nye anlæg på det seneste er sat i drift, stopper udviklingen ikke her. Tværtimod. Faktisk er der langt mere på tegnebrættet, og det

har også fanget pressens interesse.

TV2-nyhederne bragte en lørdag aften et tre minutter langt indslag om det nye anlæg i Ringkøbing som det første indslag i nyhedsudsendelsen.

Her fremhævede tv-stationen, at det nuværende areal på godt 100.000 m² solvarmeanlæg i Danmark vil være vokset til det tredobbelte inden 2012.

Chefkonsulent hos Rambøll, Flemming Ulbjerg, bekræfter tallene og vurderer, at udviklingen fortsætter.

- Det går allerede nu hurtigere end det, vi havde forventet. Udviklingen er selvforstærkende, fordi værkerne besøger hinanden og taler sammen om fordelene ved solvarme, siger han

Berlingske Tidende, der også interesserer sig for solvarme, har opgjort, at 17 nye anlæg forventes at se dagens

lys alene i løbet af det næste år, herunder et anlæg i Dronninglund på hele 35.000 m².

Samtidig er der ifølge avisen planer om gigantiske anlæg på over 100.000 m² i både Århus, Odense og hovedstaden.

Solvarme-boomet er endda en realitet uden statsstøtte. Der er simpelt hen god økonomi i anlæggene. Flemming Ulbjerg anslår, at varmeværker med solvarme vil kunne sænke prisen med mellem fem og 15 procent.

- Indtil nu har det mest været naturgasfyrede værker, der har vist interesse for solvarme, fordi de forventer stigende gaspriser. Det interessante er, at biomasseværker nu også begynder at se på solvarme, fordi de forventer et presset marked for biomasse i fremtiden, oplyser Flemming Ulbjerg.

Direktør Jesper Skovhus Andersen, Ringkøbing Fjernvarme, glæder sig over, at verdens næststørste solvarmeanlæg nu skal levere 7-8 procent af Ringkøbings fjernvarme. Foto: Ringkøbing Fjernvarme.

10.000 m² solvarmeanlæg er indviet i Oksbøl på den jyske vestkyst. Anlægget forventes at levere 16 procent af det årlige fjernvarmeforbrug i byen. Foto: Oksbøl Varmeværk.

Verdens næststørste anlæg

Alt tyder altså på, at solens stråler vil blive til fjernvarme mange steder i de kommende år. Foreløbig har politikere, medier og andre nysgerrige fået fire nye anlæg, de kan besøge, hvis de vil vide mere om solvarme og tage teknologien i nærmere øjesyn.

Et af dem er med sine 15.000 m² verdens næststørste. Det er åbnet i Ringkøbing, og her har den gode økonomi i solvarmen også været årsag til investeringen på 33 millioner kroner.

- Vi satte projektet i gang, da olieprisen var på sit højeste for et par år siden. Dengang tog vi beslutningen om, at vi skulle denne vej og have et solvarmeanlæg. Så vi gik i gang med at se efter noget egnet jord og indledte en dialog med kommunen og potentielle leverandører, fortæller Ringkøbing Fjernvarmeverks direktør, Jesper Skovhus Andersen.

Det lykkedes at få en aftale med kommunen, der stiller fire hektar jord til rådighed for fjernvarmeverket, som det lejer på en 30-årig aftale.

- Vi har i det hele taget haft et godt samarbejde med kommunen, der har set velvilligt på projektet. De ser også sådan et anlæg som et led i at opfylde deres egne målsætninger på klimoområdet, vurderer Jesper Skovhus Andersen.

Oprindeligt var det planen at bygge anlægget hen over vinteren, så det stod klar til sommeren, hvor solvarmen for alvor kommer til sin ret. En uventet hård vinter smed dog is i maskineriet og forsinkede projektet, så det først blev indviet i slutningen af august.

Et kludetæppe

Selvom solvarmen har gjort sit indtog i Ringkøbing i stort format, er naturgas stadig det primære brændsel.

- Vi er gået efter at få et supplement og ikke efter at udfase gassen om sommeren på den måde som andre værker, hvor solvarmen dækker omkring 15 procent af deres årsproduktion. Vores anlæg vil dække 7-8 procent, men vi er større end eksempelvis Brædstrup og Jægerspris, og vi har trods alt bygget verdens næststørste anlæg, pointerer Jesper Skovhus Andersen.

Det har været væsentligt at få anlægget til at spille sammen med naturgassen.

- Vores solvarmeanlæg er, modsat mange andre anlæg, indrettet, så det giver en kontinuerlig produktion og ikke leverer varmen i bølgel. Vi har en akkumuleringstank ude ved selve anlægget, der fungerer som buffer. Den kan tage et helt døgn maksimale produktion fra anlægget.

Jesper Skovhus Andersen vil dog ikke udelukke, at det på længere sigt kan komme på tale at udbygge solvarmeanlægget. Men det hele skal spille sammen, også med eventuelt andre nye energikilder, der kommer til.

- Det, vi ser i fremtiden, er, at varmeforsyningen er et kludetæppe med mange elementer, hvoraf solvarmen skal være et. Vi har nu sat en el-kedel ind og arbejder med planer om at anskaffe en varmepumpe. Dertil kommer det meget ambitiøse biogasprojekt til over en milliard kroner, der er under planlægning i vores kommune.

- Biogas og sol passer ikke optimalt sammen, fordi biogasproduktionen er konstant, mens solvarmen leverer mest om sommeren. Hvis vi så at sige har for meget solvarme, kan vi komme i en situation, hvor vi ikke kan udnytte biogassen. Vi skal have det til at spille sammen, understreger han.

Ens anlæg i Jægerspris og Oksbøl

Sammenhæng er også et nøgleord, når det gælder to af de andre anlæg, der er åbnet. De er så godt som ens i størrelse og udformning, selvom de ligger i hver sin ende af landet.

10.000 m² er således indviet i Oksbøl på den jyske vestkyst og i den nordsjællandske by, Jægerspris.

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

Begge værker er gasfyrede kraftvarmeværker, hvor solvarmen skal levere omkring 16 procent af produktionen til cirka 1.200 tilsluttede forbrugere.

- Bestyrelsen kigger hele tiden efter den billigste måde at lave varme på. Vi kiggede i første omgang i retning af flis, men da vi ikke måtte skifte til det, valgte vi solvarme. I maj 2009 havde vi et projekt, som vi kunne præsentere på en ekstraordinær generalforsamling, og det blev vedtaget med overvældende flertal, fortæller driftsbestyrer Hans Chr. Kjærgaard fra Jægerspris Kraftvarme.

Værkerne har begge fundet egnede placeringer få hundrede meter fra værkerne og har købt jorden af landmænd. Og lighedspunkterne stopper ikke her. Lokale arkæologer fandt begge steder interessante spor efter fortiden. Det skulle undersøges nærmere, hvilket tog tid og kostede penge.

Jægerspris Kraftvarme fik mange gæster og en festlig dag, da forsyningsens 10.000 m² store solvarmeanlæg blev indviet. Foto: Jægerspris Kraftvarme.

- For vores vedkommende løb det op i 850.000 kroner, som Jægerspris Kraftvarme som bygherre skulle betale, fortæller Hans Chr. Kjærgaard.

De to værker har også det til fælles, at borgerne har taget særdeles godt imod de mange solpaneler.

- Jeg har ikke hørt andet end positive meldinger. Vi forventer også at kunne sætte varmeprisen lidt ned på grund af solvarmen, og det plejer folk jo ikke at klage over, siger driftsleder John Elmertoft, Oksbøl Varmeværk.

fr@danskjernvarme.dk